



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 164/2024-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Michalom Feciľakom, advokátom, Jesenná 8, Prešov, proti postupu a uzneseniu Mestského súdu Košice sp. zn. 42C/16/2019 z 13. novembra 2023 takto

### r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

### O d ô v o d n e n i e :

#### I.

#### Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením mestského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť mestskému súdu na ďalšie konanie a priznať mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a vlastných zistení ústavného súdu vyplýva, že na základe žaloby sťažovateľa o vydanie bezdôvodného obohatenia bolo na Okresnom súde Košice I vedené konanie pod sp. zn. 42C/16/2019. Okresný súd rozsudkom z 28. januára 2022 rozhodol, že žalovaný Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, odštepny závod Košice je povinný sťažovateľovi zaplatiť 18 479,47 eur s prísl., v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a sťažovateľovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 12,34 %. Na základe odvolania sťažovateľa Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 5Co/115/2022 z 15. júna 2023 rozsudok v prvých dvoch výrokoch potvrdil a v treťom zmenil tak, že sťažovateľovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Po prechode výkonu súdnictva z okresného súdu na mestský súd v zmysle § 18m ods. 1 a 2 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963

Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov v platnom znení rozhodol o výške náhrady trov konania (4 942,88 eur) mestský súd, konajúc vyšším súdnym úradníkom uznesením z 20. septembra 2023. O sťažnosti sťažovateľa proti tomuto uzneseniu mestský súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že žalovaného zaviazal nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 6 319,37 eur.

## **II.**

### **Argumentácia sťažovateľa**

3. Proti postupu mestského súdu v predmetnom konaní a jeho uzneseniu, ktorým zmenil uznesenie vyššieho súdneho úradníka o výške náhrady trov konania, sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že mestský súd nedostatočne odôvodnil nepriznanie mu náhrady trov konania v časti výdavkov za znalecký posudok [REDAKOVANÉ] a za vytýčenie pozemku. Podľa mestského súdu išlo o výdavky predstavujúce náklady spojené s uplatnením práva, ktoré si sťažovateľ neuplatnil v žalobe, resp. v návrhu na pripustenie zmeny žaloby. Sťažovateľ namieta, že nemal možnosť tieto výdavky, ktoré mu vznikli 7. decembra 2020, resp. 24. júna 2021, uplatniť v žalobe podanej 2. júna 2019 a nejde o náklady spojené s uplatnením práva.

## **III.**

### **Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti**

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie označených práv sťažovateľa uznesením mestského súdu, ktorým rozhodol o jeho sťažnosti proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom o výške náhrady trov konania, z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia.

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Ústavný súd poukazuje na § 124 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

7. Nedodržanie uvedenej lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 124 zákona o ústavnom súde neumožňuje (napr. m. m. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, III. ÚS 14/03, II. ÚS 2/2015, III. ÚS 90/2018).

8. Ako uvádza sťažovateľ v ústavnej sťažnosti a ako zároveň vyplýva z verejne dostupného Registra doložiek právoplatností a vykonateľností súdnych rozhodnutí, napadnuté uznesenie mestského súdu nadobudlo právoplatnosť 13. novembra 2023.

9. Dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti je lehotou počítanou podľa mesiacov v zmysle § 121 ods. 3 CSP v spojení s § 62 zákona o ústavnom súde. Ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, posledným dňom procesnej lehoty bude najbližší pracovný deň a lehota uplynie o polnoci tohto dňa (porov. *Macejková, I., Bárány, E., Baricová, J., Fiačan, I., Holländer, P., Svák, J. a kolektív : Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2020. s. 938.*).

10. Keďže v okolnostiach prejednávanej veci pripadol posledný deň lehoty na 13. január 2024 (sobotu), lehota na podanie ústavnej sťažnosti uplynula o polnoci najbližšieho pondelka 15. januára 2024. Z potvrdenia Ústredného portálu verejnej správy o odoslaní podania ústavný súd zistil, že právny zástupca sťažovateľa JUDr. Michal Fecilák odoslal ústavnú sťažnosť 16. januára 2024 o 00.00 h.

11. V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu v prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto lehoty odpustiť (porov. I. ÚS 649/2023, II. ÚS 431/2023, IV. ÚS 89/2023). Ústavný súd už v obdobnej veci (zmeškanie lehoty rádovo v minútach) uznesením č. k. IV. ÚS 497/2020-39 z 13. októbra 2020 odmietol ústavnú sťažnosť doručенú emailom bez autorizácie ústavnému súdu 17. septembra 2020 o 0:00:04 h, pričom lehota na podanie ústavnej sťažnosti uplynula 16. septembra 2020, ako oneskorene podanú.

12. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na zásadu, podľa ktorej právo patrí bdelym (*vigilantibus iura scripta sunt*), t. j. len tým, ktorí svoje práva uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou.

13. Keďže lehotu uvedenú v § 124 zákona o ústavnom súde nemožno odpustiť, pričom sťažovateľovi táto lehota do dňa podania ústavnej sťažnosti uplynula, ústavnému súdu neostávalo iné ako ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietnuť z dôvodu, že bola podaná oneskorene podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

14. Nad rámec uvedeného ústavný súd poukazuje na ďalšie nedostatky podanej ústavnej sťažnosti, ku ktorej nebolo pripojené plnomocenstvo na zastupovanie sťažovateľa advokátom (§ 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde) ani kópia napadnutého uznesenia, ktorým malo dôjsť k porušeniu základných práv a slobôd sťažovateľa (§ 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde). S prihliadnutím na výsledok konania už ústavný súd z dôvodu procesnej ekonómie nepristúpil k odstraňovaniu predmetných nedostatkov, keďže ani ich prípadné odstránenie by už nemohlo viesť k inému rozhodnutiu o tejto ústavnej sťažnosti, než je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

15. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 19. marca 2024**

**Miloš Maďar**  
**predseda senátu**